

Het heiligenboek

Lidwina en Rita. De heiligen van de rozen Tom Zwaenepoel

Tweevrouwendiesterk zijn in het lijden, zijn de Nederlandse Lidwina van Schiedam (1380-1433) en de Italiaanse kloosterzuster Rita van Cascia (circa 1381-1457). Hun leven is onlosmakelijk verbonden met het kruis.

Lidwina is de dochter van een arme nachtwaker uit Schiedam. Ze is mooi en lief. Wanneer ze vijftien is, valt ze tijdens het schaatsen op het ijs en breekt ze een rib in haar rechterzij. Er treden complicaties op. Doordat ze alleen nog het hoofd en een arm kan bewegen, is Lidwina voor de rest van haar leven aan haar bed gekluisterd. Vanaf 1414 eet, drinkt en slaapt ze niet meer en leeft ze alleen nog van de communie. Lidwina heeft steeds meer visioenen en mystieke ervaringen. Na een lange lijdensweg sterft ze in het ouderlijke huis. Haar graf wordt eeuwenlang door veel pelgrims bezocht.

Lidwina ziet het levenslicht op Palmzondag en sterft op paasdinsdag. Daartussen liggen 53 levensjaren en 38 lijdensjaren. Aanvankelijk verwenst ze haar lot. Ze is opstandig en verbitert omdat veel 'vrienden' haar vergeten. Haar biechtvader raadt haar aan op moeilijke momenten Jezus' lijden te aanschouwen. Daaruit put ze kracht om de pijn te dragen en later geduld, zelfs

liefde voor haar eigen lijden. Lidwina's dapperheid maakt indruk op de bezoekers. Al vlug komen ze van overal, niet om de zieke te troosten, maar om door haar getroost te worden. Ze luistert, probeert hun innerlijke gedachten te begrijpen, troost met raad en gebed en wordt – zoals haar naam het zegt – 'vriendin van het volk'. Door haar visioenen en extases wordt Lidwina's leven een voorbeeld van lijdensmystiek. Volgens een legende duikt in haar visioenen steeds vaker een rozenstruik op die almaar groter wordt. Een engel openbaart haar dat ze zal sterven zodra alle rozenknoppen bloeien. Om die reden wordt Lidwina afgebeeld met een rozentak of rozenkrans.

Rita wordt geboren in Rocca Porena, nabij Cascia, in Umbrië. Op veertienjarige leeftijd wordt ze uitgehuwelijkt aan een ruwe man. Hoewel ze liever kloosterlinge wil worden, gehoorzaamt ze haar ouders. Na een huwelijk van achttien jaar vol vernedering en mishandeling wordt haar echtgenoot vermoord. Zij vergeeft de moordenaars en vraagt haar beide zonen af te zien van bloedwraak. In haar vertwijfeling bidt Rita dat haar zonen zouden sterven zodat ze gespaard blijven van hun wraak. Beiden sterven aan de pest (1402). Rita treedt in

het augustinessenklooster van Cascia in. Op een Goede Vrijdag wordt ze aan het voorhoofd gestigmatiseerd door een doorn uit Christus' kroon. Vijftien jaar lang draagt ze de pijnlijke open wonde.

In haar kindertijd beklimt Rita een berg om te bidden. Als volwassene leidt ze zoals Birgitta van Zweden een christelijk leven als echtgenote, moeder, weduwe en kloosterlinge. De zwaarbeproefde echtgenote kan – zoals Lidwina – haar eigen lijden beter dragen, als ze in de kerk de gekruisigde Jezus aanschouwt. Na de moord op haar echtgenoot is Rita groot in vergeven. Ze zet zich ten volle in voor de verzoening met zijn moordenaars. Deze kleine, maar in nederigheid grote vrouw bezit de kracht om onder alle omstandigheden een 'vrouw van vrede' te zijn. Door afstand te doen van wraak en geweld maakt ze de wereld nieuw en helder. Ze beseft dat de wereld niet verandert als onrecht met onrecht beantwoord wordt.

Ook voor Rita's kloosterleven is de boodschap van het kruis fundamenteel en criterium. Elke dag bestaat uit gebed, boete en naastenliefde. Samen met haar zusters ontfermt ze zich over de arme en lijdende burgers van Cascia. Door gebed en contact met zie-

ken groeit in haar de liefde tot de gekruisigde Jezus. Op zekere dag vraagt Rita vanaf haar ziekbed een vriendin een roos te plukken in de tuin. Hoewel het winter is en de struik geen blad draagt, vindt de vriendin een bloeiende rozenstruik. Kort daarop sterft Rita. De roos – symbool voor leven in vreugde en pijn – wordt het symbool voor Rita's leven. Haar ideaal luidt: alles uit liefde.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

17 juni, 20.40 uur, VRT één. Eerste aflevering van *Jonge benen*, driedelige documentaireserie die een portret schetst van enkele beloftevolle jonge wielrenners uit eigen land: Tim Wellens, Jasper Stuyven, Louis Vervaeke en Sean De Bie.

18 juni, 14.15 uur, VRT één. Eerste aflevering van *Guernsey Hospitaal*, nieuwe Britse realityserie over het leven in het Princess Elizabeth Hospital op het Kanaaleiland Guernsey.

18 juni, 23.10 uur, Canvas. *Waterloo, l'ultime bataille*. Historische evocatie van de Slag bij Waterloo op 18 juni 1815.

21 juni, 15.45 uur, VRT één. *Zomernachtconcert uit Schönbrunn*. Het Wiener Philharmoniker viert het begin van de zomer met een groot openluchtconcert in Wenen.

21 juni, 20.20 uur, VRT één. *Groenten uit Balen*, verfilming uit 2011 van Walter van den Broecks gelijknamige toneelstuk over een wilde staking in 1971 en wat dat met de arbeiders en hun gezinnen doet.

De vrome kudde

Niet dus Ingezonden door Liza Mertens

De pastoor wil wel eens weten of de kerkgangers meezingen of tenminste luisteren naar de gezangen. Op een zondag laat hij het zangkoor middenin een lied ophouden met zingen. In de kerk klinkt een vrouwenstem:

– Ik laat ze liever bruineren in de margarine.

Daarom Ingezonden door Gusta Goossens

Twee minder gebruikelijke gasten in de hemel: een paus en een topadvocaat. Sint-Pieter is vereerd en geeft de advocaat een weelderige kamer met antieke meubelen en kostbare schilderijen. De paus krijgt dan weer een kale cel toegewezen. Natuurlijk is de heilige Vader verbaasd:

– Waarom is de kamer van de advocaat zoveel beter?

Antwoordt Sint-Pieter:

– Tja. We hebben hier al meer dan honderd pausen, maar hij is de eerste advocaat.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

verniet-zucht reptiel	↓	vijand-schap wervel-storm	↓	trekdier staat	↓	Chinees gerecht bloem	↓	landbouw- werktuig	↓
↙		↓		9		↓			
rekening hormoon	→					eminentie	→	2	muur- holte
↙		4							↓
annexus vaandel	→		vaartuig		af- stamming		titel	→	storm- loop
↙			↓	christelijk feest onder- wereld	→		↓		6
een der VS afzon- dering	→			↓	7	een zekere		draag- buidel	
↙						↓		↓	Heilige
korte overjas		geest- drift	→	1			spil	→	5
↙	8			vreugde- volle viering	→	3			

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

© De Puzzelaar

DEPUZZELAAR®

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **VLOEISTOF**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---